

78. A major problem for the United States in responding to the current situation in the Iran-Iraq war is the search for ways to mitigate Iraq's efforts to export its revolution and to prevent Tehran from drifting toward the Soviets.

تهران از گرایش بیشتر به شوروی است. «**هشتادم؛** در این بند از نظر نویسندگان گزارش، معضل ایران برای ایالات متحده و به‌طور کلی غرب این گونه تشریح شده است:

• «از یک سو، استمرار جریان آزاد نفت و ممانعت از افزایش نفوذ شوروی در تهران به سود غرب است. تأمین این منافع مستلزم گسترش روابط سیاسی و اقتصادی با ایران در صورت امکان است.

• از سوی دیگر، اگر کشورهای عربی خلیج [فارس] تصور کنند غرب با ایران -بزرگ‌ترین تهدید فعلی آن‌ها- سر سازش دارد، احساس ناامنی و انزوایشان افزایش خواهد یافت. این کشورها احتمالاً برای کمک‌های امنیتی دست‌به‌دامان غرب خواهند شد اما کمک غرب به آن‌ها، از نگاه تهران، اقدامی خصمانه بر علیه ایران قلمداد می‌شود و ممکن است به افزایش تلاش‌های ایران برای جایگزینی دولت‌های این کشورها با رژیم‌هایی اسلامی‌تر بینجامد.»

(۱) مانور دریایی شهادت در خلیج فارس، تابستان ۱۳۶۶. تنش میان ایران و آمریکا در سال پایانی جنگ به رویارویی مستقیم هم رسید.

• عراق بازسازی اقتصادش را آغاز خواهد کرد. **هفتادوهشتم؛** در این بند گزینه‌ی ادامه‌ی جنگ که منافی برای آمریکا دارد تشریح شده است؛ «از سوی دیگر، منازعه‌ی مرزی طولانی و کوچک‌مقیاس نیز، حتی اگر با اقدامات خرابکارانه‌ی ایران همراه باشد، می‌تواند بعضی از منافع ایالات متحده را تأمین کند، مشروط بر این‌که منازعه محدود بماند و کار بالا نگیرد:

• (حدود ۵ خط پاک شده است)
• کمک مصر به عراق، بازگشت مصر به جهان عرب را تسهیل می‌کند. اما آتش‌بس نیاز به دخالت مصر به عنوان حافظ منافع میانه‌روهای عرب در برابر تهدید ایران را کاهش خواهد داد.»

و البته در ادامه‌ی بند تذکر داده شده که «نگاهی متفاوت این است که هیچ تضمینی وجود ندارد که منازعه‌ی طولانی ایران و عراق بالا نگیرد. بنا به نظر این گروه، چنین منازعه‌ای منبع بی‌ثباتی در منطقه‌ی خلیج [فارس] خواهد بود و استمرار منازعه فرصت‌های بیشتری برای نفوذ در ایران و عراق برای شوروی فراهم خواهد کرد.»

× معضل ایران

در بند ۷۹ به این موضوع پرداخته‌اند که یکی از مشکلات مهم ایالات متحده برای پاسخ به وضعیت کنونی جنگ ایران و عراق «جست‌وجوی راه‌هایی برای مقابله با تلاش‌های ایران به منظور صدور انقلابش و بازداشتن

× پیامدها برای منافع ایالات متحده

بخش پایانی این سند مهم از بندهای ۷۶ تا ۸۴ به تأثیر جنگ بر منافع آمریکا می‌پردازد: **هفتادوششم؛** با این جمله‌ی قاطع آغاز می‌شود: «ادامه‌ی جنگیدن ایران در خاک عراق به طور کلی به ضرر منافع ایالات متحده است:

• موفقیت ایران در جنگ تهدیدی برای ثبات رژیم‌های خلیج [فارس] است.

• ایالات متحده همچنان به سبب ناکافی بودن تلاش‌هایش برای مهار ایران آماج انتقاد میانه‌روهای عرب خواهد بود.

(اینجا حدود چهار خط پاک شده است)

• جنگ به‌راحتی می‌تواند بالا بگردد، مخصوصاً اگر اعراب میانه‌رو به حمایت از عراق وارد عمل شوند.

هفتاد و هفتم؛ در آن تأکید شده که «آتش‌بس، بعضی از منافع ایالات متحده را تأمین می‌کند:

• فرصت‌هایی برای نفوذ در ایران به غرب خواهد داد.

• خطر قدرت‌گیری یک رژیم بنیادگرای اسلامی یا چپ‌گرای تندرو در بغداد را در کوتاه‌مدت کاهش می‌دهد.

« [آیت‌الله] خمینی، بنا به

«تکلیف الهی» خودش

برای سرنگونی صدام حسین،

رئیس‌جمهور چپ‌گرای عراق،

تهدیدی ترسناک را به تهدیدهای

قبلی افزوده است: اگر رهبران

عرب به دشمن [آیت‌الله] خمینی

کمک کنند، ممکن است آماج

حمله‌های بنیادگرایان تندروی

الهام گرفته از [آیت‌الله] خمینی

شوند. «

فلورا لوتیس، ۹ خرداد ۱۳۶۱، نیویورک تایمز

